

Convenis internacionals

Edicte del 7-10-2026 pel qual es fa pública la proposta d'actualització de la denominació oficial del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat i del seu Protocol opcional, fets a Nova York el 13 de desembre del 2006.

Atès que el 10 d'octubre del 2013 el Consell General va aprovar l'adhesió del Principat d'Andorra al Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat i el seu Protocol opcional, publicats al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* sota la denominació incorrecta de "Conveni de les Nacions Unides relatiu als drets de les persones discapacitades";

Atès que la denominació utilitzada en la publicació oficial de l'any 2013 no s'ajusta a la terminologia emprada actualment en l'ordenament jurídic andorrà;

Atès que l'exposició de motius i la disposició addicional de la Llei 27/2017, del 30 de novembre, de mesures urgents per a l'aplicació del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat ja van adoptar i van ordenar l'adequació expressa d'aquesta denominació dins de l'ordenament jurídic;

Atès que, d'acord amb l'article 16.2.d de la Llei qualificada reguladora de l'activitat de l'Estat en matèria de tractats, del 19 de desembre de 1996, s'han de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* les modificacions de qualsevol naturalesa que influeixin en la identificació o els efectes dels tractats ja publicats;

Atès que el Govern, en la sessió del 7 d'octubre del 2026, va aprovar l'actualització de la denominació oficial de l'esmentat tractat a fi d'adequar-ne la identificació formal a la terminologia actualment emprada, sense que això comporti cap modificació del contingut o de les obligacions que se'n deriven;

Es publica l'actualització de la denominació oficial del text del Conveni i el seu Protocol opcional, fets a Nova York el 13 de desembre del 2006, la qual passa a ser formalment: "Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat".

S'ordena la publicació íntegra del text del Conveni i del seu Protocol opcional amb la denominació corregida en el títol i en totes les referències que figuren en el text.

"Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat

Preàmbul

Els estats part en aquest Conveni,

- a) *Recordant* que els principis proclamats en la Carta de les Nacions Unides segons els quals el reconeixement de la dignitat i el valor inherents a tots els membres de la família humana i dels seus drets iguals i inalienables constitueix el fonament de la llibertat, la justícia i la pau al món;
- b) *Reconeixent* que les Nacions Unides, en la Declaració Universal dels Drets Humans i en els pactes internacionals relatius als drets humans, han proclamat i han convingut que qualsevol persona té els drets i les llibertats enunciats en aquests textos, sense cap mena de distinció;
- c) *Reafirmant* el caràcter universal, indivisible, interdependent i indissociable de tots els drets humans i totes les llibertats fonamentals, i la necessitat de garantir que les persones amb discapacitat els exercixin plenament i sense discriminació;

d) *Recordant* el Pacte internacional relatiu als drets econòmics, socials i culturals, el Pacte internacional relatiu als drets civils i polítics, el Conveni sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació racial, el Conveni sobre l'eliminació de tots els tipus de discriminació envers la dona, el Conveni contra la tortura i altres penes o tractaments cruels, inhumans o degradants, la Convenció relativa als drets de l'infant, i el Conveni sobre la protecció dels drets de tots els treballadors migrants i els membres de la seva família;

e) *Reconeixent* que la noció de discapacitat és un concepte que evoluciona i que resulta de la interacció entre les persones amb deficiències i les barreres del comportament i l'entorn que obstaculitzen la seva participació plena i efectiva en la societat, en igualtat de condicions amb les altres;

f) *Reconeixent* la importància dels principis i les línies directrius que figuren en el Programa d'acció mundial per a les persones amb discapacitat i en les Normes per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat i la seva influència en la promoció, l'elaboració i l'avaluació de polítiques, plans, programes i mesures a escala nacional, regional i internacional destinats a donar la igualtat d'oportunitats a les persones amb discapacitat;

g) *Destacant* la importància d'integrar la condició de les persones amb discapacitat en les estratègies pertinents de desenvolupament sostenible;

h) *Reconeixent* també que tota discriminació per raó de discapacitat és una negació de la dignitat i el valor inherents a la persona humana;

i) *Reconeixent*, a més, la diversitat de les persones amb discapacitat;

j) *Reconeixent* la necessitat de promoure i protegir els drets humans de totes les persones amb discapacitat, incloent-hi les que necessiten un acompanyament més important;

k) *Preocupats* pel fet que, malgrat aquests diversos instruments i compromisos, les persones amb discapacitat continuen trobant obstacles en la seva participació en la societat com a membres iguals d'aquesta societat i sent objecte de vulneracions dels drets humans a totes les parts del món;

l) *Reconeixent* la importància de la cooperació internacional per millorar les condicions de vida de les persones amb discapacitat a tots els països, en particular als països en desenvolupament;

m) *Apreciant* el valor de les contribucions actuals i potencials de les persones amb discapacitat al benestar general i a la diversitat de les seves comunitats, i sabent que la promoció del ple gaudi dels drets humans i les llibertats fonamentals per part d'aquestes persones, així com la de la seva plena participació, reforçaran el seu sentiment de pertinença i faran progressar significativament el desenvolupament humà, social i econòmic de les seves societats i l'eliminació de la pobresa;

n) *Reconeixent* la importància que té per a les persones amb discapacitat la seva autonomia i independència individuals, incloent-hi la llibertat de prendre les seves pròpies decisions;

o) *Considerant* que les persones amb discapacitat haurien de tenir la possibilitat de participar activament en els processos de presa de decisions sobre les polítiques i els programes, en particular, els que les afecten directament;

p) *Preocupats* per les dificultats amb què es troben les persones amb discapacitat, que estan exposades a formes múltiples o agreujades de discriminació per motius de raça, color, sexe, idioma, religió, opinió política o de qualsevol altre tipus, per l'origen nacional, ètnic, indígena o social, el patrimoni, el naixement, l'edat o qualsevol altra situació;

q) *Reconeixent* que les dones i les nenes amb discapacitat corren sovint un risc més gran, dins la seva família com a l'exterior, de violència, atemptats contra la integritat física, abús, abandonó o manca d'assistència, maltractaments o explotació;

r) *Reconeixent* que els infants amb discapacitat han de gaudir plenament de tots els drets humans i totes les llibertats fonamentals en igualtat de condicions amb els altres infants, i recordant les obligacions que amb aquesta finalitat van assumir els estats part en la Convenció relativa als drets de l'infant;

- s) *Subratllant* la necessitat d'integrar el principi d'igualtat de sexes a tots els esforços destinats a promoure el ple gaudi dels drets humans i les llibertats fonamentals per part de les persones amb discapacitat;
- t) *Insistent* en el fet que la majoria de les persones amb discapacitat viuen en condicions de pobresa, i reconeixent, per tant, que és fonamental d'enfrontar-se als efectes perniciosos de la pobresa en les persones amb discapacitat;
- u) *Conscients* que una protecció veritable de les persones amb discapacitat suposa unes condicions de pau i seguretat basades en una plena adhesió als propòsits i els principis de la Carta de les Nacions Unides i el respecte dels instruments en matèria de drets humans aplicables, en particular, en cas de conflicte armat o ocupació estrangera;
- v) *Reconeixent* la importància que les persones amb discapacitat tinguin ple accés als equipaments físics, socials, econòmics i culturals, a la salut i l'educació, així com a la informació i la comunicació, perquè puguin gaudir plenament de tots els drets humans i totes les llibertats fonamentals;
- w) *Conscients* que l'individu, per les obligacions que té respecte dels altres individus i la societat a la qual pertany, té la responsabilitat de fer tot el que pugui per promoure i respectar els drets reconeguts en la Carta internacional dels drets humans;
- x) *Convençuts* que la família és l'element natural i fonamental de la societat i té dret a rebre protecció de la societat i de l'estat, i que les persones amb discapacitat i els membres de la seva família han de rebre la protecció i l'assistència necessàries perquè les famílies puguin contribuir al fet que les persones amb discapacitat gaudeixin dels seus drets plenament i en igualtat de condicions;
- y) *Convençuts* que un conveni internacional global i integral per promoure i protegir els drets i la dignitat de les persones amb discapacitat contribuirà significativament a pal·liar el profund desavantatge social que pateixen les persones amb discapacitat i afavorirà la seva participació, amb igualtat d'oportunitats, en tots els àmbits de la vida civil, política, econòmica, social i cultural, tant als països desenvolupats com als països en desenvolupament;

Han convingut el següent:

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquest Conveni és promoure, protegir i assegurar el gaudi ple i en condicions d'igualtat de tots els drets humans i les llibertats fonamentals per les persones amb discapacitat, i promoure el respecte de la seva dignitat intrínseca.

Per "persones amb discapacitat" s'entén les persones que tenen deficiències físiques, mentals, intel·lectuals o sensorials a llarg termini que, en interactuar amb diverses barreres, poden impedir la seva participació plena i efectiva en la societat, en igualtat de condicions amb les altres.

Article 2. Definicions

A l'efecte d'aquest Conveni:

Per "comunicació" s'entén, entre d'altres, els llenguatges, la visualització de textos, el braille, la comunicació tàctil, els caràcters grans, els suports multimèdia accessibles, així com les maneres, els mitjans i les formes de comunicació millorats i alternatius mitjançant suports escrits, d'àudio, llenguatge simplificat i mitjans de veu digitalitzada, incloent-hi les tecnologies de la informació i la comunicació accessibles.

Per "llenguatge" s'entén, entre d'altres, les llengües parlades i els llenguatges de signes i altres formes de comunicació no verbal.

Per "discriminació per motius de discapacitat" s'entén qualsevol distinció, exclusió o restricció per motius de discapacitat que tingui el propòsit o l'efecte de comprometre o deixar sense efecte el reconeixement, el gaudi o l'exercici, en igualtat de condicions, de tots els drets humans i totes les llibertats fonamentals en els àmbits polític, econòmic, social, cultural, civil o altres. La discriminació per motius de discapacitat inclou totes les formes de discriminació, incloent-hi la denegació de condicionament raonable.

Per “condicionament raonable” s’entén les modificacions i les adaptacions necessàries i apropiades que no imposin una càrrega desproporcionada o indeguda que es duguin a terme, en funció de les necessitats en un cas particular, per garantir a les persones amb discapacitat el gaudi o l’exercici, en igualtat de condicions amb les altres, de tots els drets humans i les llibertats fonamentals.

Per “disseny universal” s’entén el disseny de productes, equipaments, programes i serveis que puguin utilitzar totes les persones, en la màxima mesura possible, sense necessitat d’adaptació ni disseny especial. El “disseny universal” no exclou els aparells i els accessoris funcionals per a categories particulars de persones amb discapacitat, quan es necessitin.

Article 3. *Principis generals*

Els principis d’aquest Conveni són:

- a) El respecte per la dignitat intrínseca, l’autonomia individual, incloent-hi la llibertat de prendre les pròpies decisions, i la independència de les persones;
- b) La no-discriminació;
- c) La participació i la integració plenes i efectives en la societat;
- d) El respecte per la diferència i l’acceptació de les persones amb discapacitat com a part de la diversitat i la condició humanes;
- e) La igualtat d’oportunitats;
- f) L’accessibilitat;
- g) La igualtat entre els homes i les dones;
- h) El respecte pel desenvolupament de les capacitats dels infants discapacitats i pel seu dret a preservar la seva identitat.

Article 4. *Obligacions generals*

1. Els estats part es comprometen a garantir i promoure el ple exercici de tots els drets humans i les llibertats fonamentals de totes les persones amb discapacitat sense cap mena de discriminació per motius de discapacitat. Amb aquest fi, els estats part es comprometen a:

- a) Adoptar totes les mesures apropiades de caràcter legislatiu, administratiu o altres per fer efectius els drets reconeguts en aquest Conveni;
- b) Prendre totes les mesures apropiades, incloent-hi mesures legislatives, per modificar, derogar o abolir les lleis, els reglaments, els costums i les pràctiques que són una font de discriminació envers les persones amb discapacitat;
- c) Tenir en compte la protecció i la promoció dels drets humans de les persones amb discapacitat en totes les polítiques i tots els programes;
- d) Abstenir-se d’actes i pràctiques que siguin incompatibles amb aquest Conveni i vetllar perquè els poders públics i les institucions actuïn de conformitat amb aquest Conveni;
- e) Prendre totes les mesures apropiades perquè cap persona, organització o empresa privada no discrimini per motius de discapacitat;
- f) Emprendre o encoratjar la recerca i el desenvolupament de béns, serveis, equipaments i instal·lacions de disseny universal, segons la definició donada a l’article 2 d’aquest Conveni, que requereixin la mínima adaptació possible i el mínim cost per respondre a les necessitats específiques de les persones amb discapacitat, promoure la seva disponibilitat i ús, i promoure la incorporació del disseny universal en l’elaboració de normes i directrius;
- g) Emprendre o encoratjar la recerca i el desenvolupament, i promoure la disponibilitat i l’ús de noves tecnologies, incloent-hi les tecnologies de la informació i la comunicació, les ajudes a la mobilitat, els aparells

i els accessoris i les tecnologies d'assistència adaptades a les persones amb discapacitat, donant prioritat a les tecnologies de preu assequible;

h) Proporcionar a les persones amb discapacitat informacions accessibles sobre les ajudes a la mobilitat, els aparells i els accessoris i les tecnologies d'assistència, incloent-hi les noves tecnologies, així com les altres formes d'assistència, serveis d'acompanyament i equipaments;

i) Promoure la formació dels professionals i el personal que treballen amb persones amb discapacitat sobre els drets reconeguts en aquest Conveni, a fi de millorar la prestació de l'assistència i els serveis garantits per aquests drets.

2. En el cas dels drets econòmics, socials i culturals, cada estat part es compromet a actuar, fins al màxim dels recursos de què disposi i, si escau, en el marc de la cooperació internacional, per assegurar, de manera progressiva, el ple exercici d'aquests drets, sense perjudici de les obligacions enunciades en aquest Conveni que siguin d'aplicació immediata en virtut del dret internacional.

3. En l'elaboració i l'aplicació de la legislació i les polítiques adoptades per aplicar aquest Conveni, així com en l'adopció de decisions sobre les qüestions relacionades amb les persones amb discapacitat, els estats part consulten estretament i fan col·laborar activament aquestes persones, incloent-hi els infants discapacitats, a través de les organitzacions que les representen.

4. Res del que disposa aquest Conveni no afecta les disposicions més favorables a l'exercici dels drets de les persones amb discapacitat que puguin figurar en la legislació d'un estat part o en el dret internacional en vigor per a aquest estat. No es pot admetre cap restricció ni de-rogació dels drets humans i les llibertats fonamentals reconeguts o en vigor en un estat part en aquest Conveni en virtut de lleis, convenis, reglaments o costums amb el pretext que aquest Conveni no reconeix aquests drets i llibertats o els reconeix en menor mesura.

5. Les disposicions d'aquest Conveni s'apliquen, sense cap limitació ni excepció, a totes les unitats constitutives dels estats federals.

Article 5. Igualtat i no-discriminació

1. Els Estats part reconeixen que totes les persones són iguals davant la llei i en virtut d'aquesta, i que tenen dret a igual protecció legal i a beneficiar-se de la llei en igual mesura, sense cap discriminació.

2. Els estats part prohibeixen totes les discriminacions per motius de discapacitat i garanteixen a totes les persones amb discapacitat una protecció jurídica igual i efectiva contra tota discriminació, sigui quin sigui el motiu.

3. A fi de promoure la igualtat i eliminar la discriminació, els estats part prenen totes les mesures apropiades per assegurar la realització de condicionaments raonables.

4. Les mesures específiques que són necessàries per accelerar o assegurar la igualtat de fet de les persones amb discapacitat no constitueixen una discriminació en el sentit d'aquest Conveni.

Article 6. Dones amb discapacitat

1. Els estats part reconeixen que les dones i les nenes amb discapacitat estan exposades a múltiples discriminacions, i prenen les mesures que calguin perquè puguin gaudir plenament i en igualtat de condicions de tots els drets humans i les llibertats fonamentals.

2. Els estats part prenen totes les mesures apropiades per assegurar el ple desenvolupament, la promoció i l'autonomia de les dones, a fi de garantir-los l'exercici i el gaudi dels drets humans i les llibertats fonamentals enunciats en aquest Conveni.

Article 7. Infants amb discapacitat

1. Els estats part prenen totes les mesures necessàries per assegurar que els infants discapacitats gaudeixin plenament de tots els drets humans i les llibertats fonamentals en igualtat de condicions amb els altres infants.

2. En totes les decisions relacionades amb els infants discapacitats, l'interès superior de l'infant ha de ser una consideració primordial.
3. Els estats part garanteixen a l'infant discapacitat, en igualtat de condicions amb els altres infants, el dret a expressar lliurement la seva opinió sobre totes les qüestions que l'afecten, i aquesta opinió rebrà la deguda consideració tenint en compte la seva edat i el grau de maduresa, i el dret a rebre una assistència apropiada d'acord amb la seva discapacitat i edat, per poder exercir aquest dret.

Article 8. Sensibilització

1. Els estats part es comprometen a adoptar mesures immediates, efectives i apropiades per:
 - a) Sensibilitzar el conjunt de la societat, fins i tot en l'àmbit familiar, perquè prengui més consciència respecte de les persones amb discapacitat, i fomentar el respecte pels drets i la dignitat d'aquestes persones;
 - b) Lluitar contra els estereotips, els prejudicis i les pràctiques nocives respecte de les persones amb discapacitat, incloent-hi els que es basen en el sexe i l'edat, en tots els àmbits;
 - c) Fer conèixer millor les capacitats i les contribucions de les persones amb discapacitat.
2. En el marc de les mesures que prenen a aquest efecte, els estats part:
 - a) Endeguen i duen a terme campanyes efectives de sensibilització pública destinades a:
 - i) Fomentar una actitud receptiva respecte dels drets de les persones amb discapacitat;
 - ii) Promoure una percepció positiva i més consciència social respecte de les persones amb discapacitat;
 - iii) Promoure el reconeixement de les capacitats, els mèrits i les habilitats de les persones amb discapacitat i de les seves contribucions en relació amb el seu lloc de treball i el mercat laboral;
 - b) Fomenten en tots els nivells del sistema educatiu, especialment entre tots els infants des d'una primera edat, una actitud de respecte pels drets de les persones amb discapacitat;
 - c) Encoratgen tots els mitjans de comunicació a difondre una imatge de les persones amb discapacitat que sigui conforme amb el propòsit d'aquest Conveni;
 - d) Encoratgen l'organització de programes de formació sobre sensibilització envers les persones amb discapacitat i els drets d'aquestes persones.

Article 9. Accessibilitat

1. A fi de permetre que les persones amb discapacitat puguin viure d'una manera independent i participar plenament en tots els aspectes de la vida, els estats part prenen les mesures apropiades per assegurar l'accés de les persones amb discapacitat, en igualtat de condicions amb les altres, a l'entorn físic, els transports, la informació i les comunicacions, incloent-hi els sistemes i les tecnologies de la informació i la comunicació, i altres serveis i instal·lacions oberts al públic o d'ús públic, tant en zones urbanes com rurals. Aquestes mesures, que inclouen la identificació i l'eliminació d'obstacles i barreres a l'accessibilitat, s'apliquen, entre d'altres:
 - a) Als edificis, les vies públiques, els transports i altres instal·lacions exteriors o interiors, com ara escoles, habitatges, instal·lacions mèdiques i llocs de treball;
 - b) Als serveis d'informació, comunicació i altres, incloent-hi els serveis electrònics i d'urgències.
2. Els estats part també prenen les mesures apropiades per:
 - a) Elaborar i promulgar normes nacionals mínimes i directrius relatives a l'accessibilitat de les instal·lacions i els serveis oberts al públic o d'ús públic i controlar l'aplicació d'aquestes normes i directrius;
 - b) Assegurar que les entitats privades que proporcionen instal·lacions i serveis oberts al públic o d'ús públic tenguin en compte tots els aspectes de la seva accessibilitat per a les persones amb discapacitat;
 - c) Oferir formació a totes les parts involucrades en els problemes d'accessibilitat a què s'enfronten les persones amb discapacitat;

- d) Dotar els edificis i altres instal·lacions obertes al públic de senyalitzacions en braille i en formats de fàcil lectura i comprensió;
- e) Posar a la disposició formes d'assistència humana o animal i el servei de mediadors, especialment guies, lectors i intèrprets professionals del llenguatge de signes, per facilitar l'accés a edificis i altres instal·lacions oberts al públic;
- f) Promoure altres formes adequades d'assistència i acompanyament a les persones amb discapacitat per assegurar el seu accés a la informació;
- g) Promoure l'accés de les persones amb discapacitat als nous sistemes i tecnologies de la informació i la comunicació, incloent-hi Internet;
- h) Promoure l'estudi, el desenvolupament, la producció i la difusió de sistemes i tecnologies de la informació i la comunicació accessibles en una edat precoç, a fi que aquests sistemes i tecnologies siguin accessibles a un cost mínim.

Article 10. Dret a la vida

Els estats part reafirmen que el dret a la vida és inherent a la persona humana i prenen totes les mesures necessàries per garantir el gaudi efectiu d'aquest dret a les persones amb discapacitat en igualtat de condicions amb les altres.

Article 11. Situacions de risc i d'emergència humanitària

Els estats part prenen, de conformitat amb les obligacions que els corresponen en virtut del dret internacional i, especialment, el dret internacional humanitari i el dret internacional dels drets humans, totes les mesures necessàries per garantir la protecció i la seguretat de les persones amb discapacitat en situacions de risc, incloent-hi situacions de conflicte armat, crisis humanitàries i catàstrofes naturals.

Article 12. Reconeixement de la personalitat jurídica en igualtat de condicions

1. Els estats part reafirmen que les persones amb discapacitat tenen dret al reconeixement de la seva personalitat jurídica a tot arreu.
2. Els estats part reconeixen que les persones amb discapacitat tenen capacitat jurídica en igualtat de condicions amb les altres en tots els aspectes.
3. Els estats part prenen les mesures apropiades per donar accés a les persones amb discapacitat al suport que puguin necessitar per exercir la seva capacitat jurídica.
4. Els estats part s'asseguren que en totes les mesures relatives a l'exercici de la capacitat jurídica es proporcionin les garanties adequades i efectives per impedir els abusos, de conformitat amb el dret internacional en matèria de drets humans. Aquestes garanties han d'assegurar que les mesures relatives a l'exercici de la capacitat jurídica respectin els drets, la voluntat i les preferències de la persona concernida, que no hi hagi conflicte d'interessos ni abús d'influència, que siguin proporcionals i adaptades a les circumstàncies de la persona concernida, que s'apliquin en el termini més breu possible i que estiguin subjectes a un control periòdic, per part d'un òrgan competent, independent i imparcial o un òrgan judicial. Aquestes garanties han de ser també proporcionals al grau en què aquestes mesures que han de facilitar l'exercici de la capacitat jurídica afectin els drets i interessos de la persona concernida.
5. Sense perjudici de les disposicions d'aquest article, els estats part prenen totes les mesures apropiades i efectives per garantir el dret de les persones amb discapacitat, en igualtat de condicions amb les altres, a ser propietàries i heretar béns, controlar els seus propis assumptes econòmics i tenir accés en igualtat de condicions amb les altres a préstecs bancaris, hipoteques i altres formes de crèdit financer, i vetllen perquè les persones amb discapacitat no siguin privades dels seus béns de manera arbitrària.

Article 13. Accés a la justícia

1. Els estats part asseguren que les persones amb discapacitat tinguin accés a la justícia en igualtat de condicions amb les altres, fins i tot mitjançant adaptacions de procediment i segons l'edat, per facilitar la seva

participació efectiva, directa o indirecta, especialment com a testimonis, en tots els procediments judicials, amb inclusió de l'etapa d'investigació i altres etapes preliminars.

2. A fi d'assegurar que les persones amb discapacitat tinguin accés efectiu a la justícia, els estats part promouen una formació adequada de les persones relacionades amb l'administració de justícia, incloent-hi el personal de la policia i dels serveis penitenciaris.

Article 14. *Llibertat i seguretat de la persona*

1. Els estats part vetllen perquè les persones amb discapacitat, en igualtat de condicions amb les altres:

- a) Gaudeixin del dret a la llibertat i la seguretat de la seva persona;
- b) No es vegin privades de la seva llibertat de manera il·legal o arbitrària; i també vetllen perquè qualsevol privació de llibertat sigui de conformitat amb la llei i que l'existència d'una discapacitat no justifiqui en cap cas una privació de la llibertat.

2. Els estats part vetllen perquè les persones amb discapacitat s que es vegin privades de la seva llibertat com a resultat d'un procés tinguin dret, en igualtat de condicions amb les altres, a les garanties de conformitat amb el dret internacional dels drets humans i a ser tractades de conformitat amb els objectius i principis d'aquest Conveni, incloent-hi el fet que es puguin beneficiar d'adaptacions raonables.

Article 15. *Dret a no ser sotmès a la tortura ni altres penes o tractaments cruels, inhumans o degradants*

1. Cap persona no serà sotmesa a tortura ni altres penes o tractaments cruels, inhumans o degradants. En particular, no es pot sotmetre una persona a experiments mèdics o científics sense el seu lliure consentiment.

2. Els estats part prenen totes les mesures legislatives, administratives, judicials o altres que siguin efectives per evitar que les persones amb discapacitat, en igualtat de condicions amb les altres, siguin sotmeses a tortures o altres penes o tractaments cruels, inhumans o degradants.

Article 16. *Dret a no ser sotmès a l'explotació, la violència i el maltractament*

1. Els estats part prenen totes les mesures legislatives, administratives, socials, educatives i altres que siguin apropiades per protegir les persones amb discapacitat, tant al seu domicili com a l'exterior, contra totes les formes d'explotació, violència i maltractament, incloent-hi els aspectes basats en el sexe.

2. Els estats part també prenen totes les mesures apropiades per impedir totes les formes d'explotació, violència i maltractament, assegurant especialment que hi hagi formes adequades d'assistència i acompanyament que tinguin en compte el sexe i l'edat per a les persones amb discapacitat i els seus familiars i cuidadors, fins i tot proporcionant-los informació i educació sobre els mitjans de prevenir, reconèixer i denunciar els casos d'explotació, violència i maltractament. Els estats part procuren que els serveis de protecció tinguin en compte l'edat, el sexe i la discapacitat de les persones concernides.

3. A fi de prevenir totes les formes d'explotació, violència i maltractament, els estats part vetllen perquè tots els serveis i programes destinats a les persones amb discapacitat siguin supervisats efectivament per autoritats independents.

4. Els estats part prenen totes les mesures apropiades per facilitar la recuperació física, cognitiva i psicològica, la rehabilitació i la reintegració social de les persones amb discapacitat que han estat víctimes de qualsevol forma d'explotació, violència o maltractament, especialment mitjançant la prestació de serveis de protecció. Aquesta recuperació i integració han de tenir lloc en un entorn que sigui favorable per a la salut, el benestar, l'autoestima, la dignitat i l'autonomia de la persona i que tingui en compte les necessitats específiques del sexe i l'edat.

5. Els estats part adopten una legislació i unes polítiques efectives, incloent-hi una legislació i polítiques centrades en les dones i els infants, per assegurar que els casos d'explotació, violència i maltractament contra persones amb discapacitat siguin detectats, investigats i, si escau, jutjats.

Article 17. *Protecció de la integritat de la persona*

Qualsevol persona amb discapacitat té dret que es respecti la seva integritat física i mental en igualtat de condicions amb les altres.

Article 18. *Llibertat de circular lliurement i nacionalitat*

1. Els estats part reconeixen a les persones amb discapacitat el dret de circular lliurement, el dret d'escollir la seva residència i el dret a una nacionalitat, en igualtat de condicions amb les altres, i particularment vetllen perquè les persones amb discapacitat:

- a) Tinguin dret a adquirir una nacionalitat, a canviar de nacionalitat i a no ser privades de la seva nacionalitat, de manera arbitrària o per motius de la seva discapacitat;
- b) No siguin privades, per motius de la seva discapacitat, de la capacitat d'obtenir, posseir i utilitzar documentació relativa a la seva nacionalitat o altra documentació d'identificació, o tenir accés als procediments pertinents, com ara els procediments d'immigració, que puguin ser necessaris per facilitar l'exercici del dret a circular lliurement;
- c) Tinguin el dret de sortir de qualsevol país, incloent-hi el propi;
- d) No es vegin privades, arbitràriament o per motius de la seva discapacitat, del dret a entrar al seu propi país.

2. Els infants discapacitats són inscrits immediatament després del seu naixement i tenen des d'aquest moment dret a un nom, a adquirir una nacionalitat i, en la mesura que es pugui, a conèixer els seus pares i ser educats per ells.

Article 19. *Dret a viure amb autonomia i a ser inclòs en la societat*

Els estats part en aquest Conveni reconeixen el dret en igualtat de condicions de totes les persones amb discapacitat a viure en la societat, amb la mateixa llibertat d'opcions que les altres persones, i prenen mesures efectives i apropiades per facilitar el ple gaudi d'aquest dret a les persones amb discapacitat i la seva plena integració i participació en la societat, vetllant especialment perquè:

- a) Les persones amb discapacitat tinguin la possibilitat de triar el seu lloc de residència i on i amb qui viure, en igualtat de condicions amb les altres, i no es vegin obligades a viure conforme a un sistema de vida particular;
- b) Les persones amb discapacitat tinguin accés a una varietat de serveis d'assistència domiciliària, residencial i altres serveis socials de suport, com ara l'assistència personal necessària perquè puguin viure en la societat i integrar-s'hi i per evitar que siguin aïllades o víctimes de segregació;
- c) Els serveis i les instal·lacions socials destinats a la població en general estiguin a la disposició de les persones amb discapacitat, en igualtat de condicions amb les altres i siguin adaptats a les seves necessitats.

Article 20. *Mobilitat personal*

Els estats part prenen mesures efectives per assegurar que les persones amb discapacitat gaudeixin de mobilitat personal amb la màxima autonomia possible, com ara:

- a) Facilitar la mobilitat personal de les persones amb discapacitat en la forma i en el moment en què desitgin i a un cost assequible;
- b) Facilitar l'accés de les persones amb discapacitat a ajudes per a la mobilitat, aparells i accessoris, tecnologies de suport, formes d'assistència humana o animal i mediadors de qualitat, especialment posant-los a la seva disposició a un cost assequible;
- c) Oferir a les persones amb discapacitat i al personal especialitzat que treballi amb elles una formació en tècniques de mobilitat;
- d) Encoratjar els organismes que produeixen ajudes per a la mobilitat, aparells i accessoris i tecnologies de suport que tinguin en compte tots els aspectes de la mobilitat de les persones amb discapacitat.

Article 21. Llibertat d'expressió i d'opinió i accés a la informació

Els estats part prenen totes les mesures apropiades perquè les persones amb discapacitat puguin exercir el dret a la llibertat d'expressió i opinió, incloent-hi la llibertat de demanar, rebre i facilitar informació i idees en igualtat de condicions amb les altres i per qualsevol mitjà de comunicació que triïn d'acord amb la definició de l'article 2 d'aquest Conveni. A aquest efecte, els estats part:

- a) Faciliten a les persones amb discapacitat la informació adreçada al públic en general, sense demora i sense cost addicional, en formes accessibles i mitjançant les tecnologies adaptades als diferents tipus de discapacitat;
- b) Accepten i faciliten la utilització del llenguatge de signes, el braille, les maneres, els mitjans i les formes de comunicació millorats i alternatius i totes les altres formes, mitjans i formats de comunicació accessibles que triïn les persones amb discapacitat en les seves relacions oficials;
- c) Insten les entitats privades que prestin serveis al públic en general, fins i tot mitjançant Internet, que proporcionin informació i serveis en formats que les persones amb discapacitat puguin utilitzar i als quals tinguin accés;
- d) Encoratgen els mitjans de comunicació, fins i tot els que subministren informació a través d'Internet, a fer que els seus serveis siguin accessibles per a les persones amb discapacitat;
- e) Reconeixen i promouen la utilització dels llenguatges de signes.

Article 22. Respecte de la vida privada

1. Cap persona amb discapacitat, independentment de quin sigui el seu lloc de residència o el seu mitjà de vida, no serà objecte d'ingerències arbitràries o il·legals en la seva vida privada, família, llar, correspondència o qualsevol altre tipus de comunicació, ni d'agressions il·lícites contra el seu honor i la seva reputació. Les persones amb discapacitat tenen dret a ser protegides per la llei contra aquestes ingerències o agressions.

2. Els estats part protegeixen la confidencialitat de la informació personal i la relativa a la salut i la rehabilitació de les persones amb discapacitat, en igualtat de condicions amb les altres.

Article 23. Respecte del domicili i la família

1. Els estats part prenen mesures efectives i apropiades per eliminar la discriminació contra les persones amb discapacitat en totes les qüestions relacionades amb el matrimoni, la família, la paternitat i les relacions personals, en igualtat de condicions amb les altres, i vetllen perquè:

- a) Es reconegui el dret de totes les persones amb discapacitat en edat de contraure matrimoni a casar-se i fundar una família sobre la base del consentiment lliure i ple dels futurs cònjuges;
- b) Es reconegui el dret de les persones amb discapacitat a decidir lliurement i de manera responsable el nombre de fills que volen tenir i el temps que ha de transcórrer entre un naixement i l'altre, i a tenir accés a la informació, l'educació sobre reproducció i planificació familiar apropiades per a la seva edat, i s'ofereixin els mitjans necessaris que els permetin d'exercir aquests drets;
- c) Les persones amb discapacitat, incloent-hi els infants, conservin la seva fertilitat, en igualtat de condicions amb les altres.

2. Els estats part garanteixen els drets i les responsabilitats de les persones amb discapacitat pel que fa a la custòdia, la tutela, la guarda, l'adopció d'infants o institucions similars, quan aquests conceptes es recullen en la legislació nacional; en tots els casos es vetllarà al màxim per l'interès superior de l'infant. Els estats part presten l'assistència apropiada a les persones amb discapacitat per a l'exercici de les seves responsabilitats parentals.

3. Els estats part vetllen perquè els infants discapacitats tinguin els mateixos drets pel que fa a la vida en família. Per fer efectius aquests drets, i a fi de prevenir l'ocultació, l'abandó, la negligència i la segregació dels infants discapacitats, els estats part es comprometen a proporcionar als infants discapacitats i les seves famílies informació, serveis i suport general amb anticipació.

4. Els estats part vetllen perquè cap infant no sigui separat dels seus pares contra la seva voluntat, llevat quan les autoritats competents, amb subjecció a un control judicial, determinin, de conformitat amb la llei i els procediments aplicables, que aquesta separació és necessària en l'interès superior de l'infant. En cap cas no s'ha de separar un infant dels seus pares per la seva discapacitat o la discapacitat d'un o ambdós pares.

5. Els estats part es comprometen a fer tot el possible, quan la família immediata no pugui fer-se càrrec d'un infant discapacitat, per assegurar que ho faci la família extensa i, si això no és possible, en un entorn familiar dins de la comunitat.

Article 24. *Educació*

1. Els estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a l'educació. Amb vista a assegurar aquest dret sense discriminació i sobre la base de la igualtat d'oportunitats, els estats part asseguruen que el sistema educatiu atengui la inserció escolar en tots els àmbits que ofereix, al llarg de la vida, possibilitats d'educació amb la intenció de:

- a) Desenvolupar plenament el potencial humà i el sentit de la dignitat i l'autoestima, així com reforçar el respecte dels drets humans, les llibertats fonamentals i la diversitat humana;
- b) Desenvolupar la personalitat, els talents i la creativitat de les persones amb discapacitat, així com les seves aptituds mentals i físiques, en la mesura de les seves capacitats;
- c) Fer possible que les persones amb discapacitat participin de manera efectiva en una societat lliure.

2. A l'efecte d'exercir aquest dret, els estats part vetllen perquè:

- a) Les persones amb discapacitat no quedin excloses del sistema d'ensenyament general per motius de la seva discapacitat, i que els infants amb discapacitat no quedin exclosos de l'ensenyament primari gratuït i obligatori o de l'ensenyament secundari per motius de la seva discapacitat;
- b) Les persones amb discapacitat puguin accedir a un ensenyament primari i secundari inclusiu, de qualitat i gratuït, en igualtat de condicions amb les altres, en la comunitat en què visquin;
- c) Es facin les adaptacions raonables en funció de les necessitats de cadascú;
- d) Les persones amb discapacitat es beneficiïn, en el marc del sistema d'ensenyament general, del suport necessari per facilitar-los la seva educació efectiva;
- e) Es facilitin mesures de suport individualitzat efectives en entorns que fomentin al màxim el progrés escolar i la socialització, de conformitat amb l'objectiu de la plena integració.

3. Els estats parts donen a les persones amb discapacitat la possibilitat d'adquirir les competències pràctiques i socials necessàries per facilitar la seva participació plena i en igualtat de condicions en el sistema d'ensenyament i a la vida de la comunitat. A aquest efecte, els estats part prenen les mesures apropiades, especialment:

- a) Facilitar l'aprenentatge del Braille, l'escriptura adaptada, altres maneres, mitjans i formes de comunicació millorades o alternatives i habilitats d'orientació i de mobilitat, així com la tutoria i el suport entre iguals;
- b) Facilitar l'aprenentatge del llenguatge de signes i la promoció de la identitat lingüística de les persones sordes;
- c) Vetllar perquè l'educació de les persones, i en particular dels infants, cecs, sords o sordcecs s'imparteixi en els llenguatges i les formes i els mitjans de comunicació més apropiats per a cada persona i en entorns que optimitzin el progrés escolar i la socialització.

4. A fi de facilitar l'exercici d'aquest dret, els estats part prenen les mesures apropiades per contractar mestres, incloent-hi mestres discapacitats, que estiguin qualificats en el llenguatge de signes o Braille, i per formar professionals i personal que treballin en tots els àmbits educatius. Aquesta formació inclou la sensibilització sobre les discapacitats i l'ús de maneres, mitjans i formes de comunicació millorades i alternatives apropiades, i de tècniques i materials pedagògics adaptats a les persones amb discapacitat.

5. Els estats part vetllen perquè les persones amb discapacitat puguin tenir accés a l'educació superior, la formació professional, l'educació per a adults i la formació continuada sense discriminació i en igualtat de condicions amb les altres. A aquest efecte, vetllen per assegurar que es duguin a terme adaptacions raonables per a les persones amb discapacitat.

Article 25. Salut

Els estats part reconeixen que les per-sones amb discapacitat tenen dret a gaudir de la millor salut possible sense discriminació per motius de discapacitat. Els estats part prenen les mesures apropiades per assegurar l'accés de les persones amb discapacitat a serveis de salut que tinguin en compte les qüestions de sexe, incloent-hi els serveis de rehabilitació. En particular, els estats part:

- a) Proporcionen a les persones amb discapacitat serveis de salut gratuïts o a preus assequibles de la mateixa varietat i qualitat que a les altres persones, fins i tot en l'àmbit de la salut sexual i reproductiva, i programes de salut pública dirigits a la població;
- b) Proporcionen a les persones amb discapacitat els serveis de salut que necessitin específicament com a con-seqüència de la seva discapacitat, in-cloent-hi serveis de detecció precoç i, si escau, d'intervenció precoç, i serveis destinats a reduir al màxim o a prevenir l'aparició de noves discapacitats, especialment en el cas dels infants i les persones grans;
- c) Proporcionen aquests serveis tan a prop com sigui possible de les comunitats de les persones amb discapacitat, fins i tot a les zones rurals;
- d) Exigeixen als professionals de la salut que prestin a les persones amb discapacitat una atenció de la mateixa qualitat que a les altres persones sobre la base d'un consentiment lliure i informat; a aquest efecte, els estats part duen a terme activitats de formació i promulguen normes deontològiques per al sector de salut pública i privada, per tal de, entre d'altres, sensibilitzar les persones en el respecte dels drets humans, la dignitat, l'autonomia i les necessitats de les persones amb discapacitat;
- e) Prohibeixen en el sector de les as-segurances la discriminació contra les persones amb discapacitat, les quals han de poder obtenir una assegurança de salut amb unes condicions justes i raonables i, quan aquesta estigui permesa per la legislació nacional, una assegurança de vida;
- f) Impedeixen que es neguin, de manera discriminatòria, serveis de salut o d'atenció de la salut o aliments sòlids o líquids per motius de discapacitat.

Article 26. Adaptació i rehabilitació

1. Els estats part prenen mesures efectives i apropiades, fins i tot mitjançant el suport de persones que es trobin en les mateixes circumstàncies, perquè les persones amb discapacitat puguin assolir i mantenir la màxima autonomia, realitzar plenament el seu potencial físic, mental, social i professional, i la integració i participació plena en tots els aspectes de la vida. A aquest efecte, els estats part organitzen, reforcen i desenvolupen serveis i programes diversificats d'adaptació i rehabilitació, en particular en els àmbits de la salut, l'ocupació, l'educació i els serveis socials, de manera que aquests serveis i programes:

- a) Comencin en l'etapa més precoç possible i es basin en una avaluació pluridisciplinària de les necessitats i de les capacitats de cadascú;
- b) Facilitin la participació i la integració en la comunitat i en tots els aspectes de la societat, siguin lliurement acceptats i estiguin a la disposició de les persones amb discapacitat al més prop possible de la seva comunitat, fins i tot a les zones rurals.

2. Els estats part promouen el desenvolupament de la formació inicial i contínua per als professionals i el personal que treballen en els serveis d'adaptació i rehabilitació.

3. Els estats part promouen la disponibilitat, el coneixement i l'ús d'aparells i tecnologies de suport concebuts per a les persones amb discapacitat que faciliten l'adaptació i la rehabilitació.

Article 27. Treball i ocupació

1. Els estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a treballar, en igualtat de condicions amb les altres, i especialment a tenir l'oportunitat de guanyar-se la vida mitjançant un treball lliurement triat o acceptat en un mercat i un entorn laborals que siguin oberts, inclusivament i accessibles a les persones amb discapacitat. Els estats part garanteixen i promouen l'exercici del dret al treball, fins i tot per a les persones que han adquirit una discapacitat durant l'ocupació, adoptant mesures apropiades, incloent-hi mesures legislatives, especialment per:

- a) Prohibir la discriminació per motius de discapacitat pel que fa a totes les qüestions relatives a qualsevol forma d'ocupació, especialment les condicions de selecció, contractació i ocupació, la continuïtat en el lloc de treball, la promoció professional i les condicions de seguretat i higiene en el treball;
- b) Protegir el dret de les persones amb discapacitat, en igualtat de condicions amb les altres, a beneficiar-se de condicions de treball justes i favorables i, en particular, la igualtat d'oportunitats i de remuneració per treball d'igual valor, la seguretat i la higiene al lloc de treball, la protecció contra l'assetjament i la reparació dels greuges soferts;
- c) Assegurar que les persones amb discapacitat puguin exercir els seus drets laborals i sindicals, en igualtat de condicions amb les altres;
- d) Permetre que les persones amb discapacitat tinguin un accés efectiu a programes d'orientació tècnica i professional, serveis de col·locació i serveis de formació professional i contínua que s'ofereixen a la població en general;
- e) Promoure les oportunitats laborals i la promoció professional de les persones amb discapacitat en el mercat laboral, i donar-los suport per a la recerca i l'obtenció d'una feina, el manteniment i la reincorporació a aquesta;
- f) Promoure les oportunitats d'exercir una activitat independent, l'esperit d'empresa, l'organització de cooperatives i la creació d'empreses;
- g) Donar feina a persones amb discapacitat en el sector públic;
- h) Promoure l'ocupació de persones amb discapacitat en el sector privat mitjançant les polítiques i les mesures apropiades, que poden incloure programes d'acció positiva, incentius i altres mesures;
- i) Vetllar perquè es facin les adaptacions raonables a favor de les persones amb discapacitat en els llocs de treball;
- j) Afavorir l'adquisició per part de les persones amb discapacitat d'una experiència professional en el mercat de treball general;
- k) Promoure programes de rehabilitació tècnica i professional, manteniment de la feina i reincorporació a la feina dirigits a persones amb discapacitat.

2. Els estats part vetllen perquè les persones amb discapacitat no siguin sotmeses a esclavitud ni servitud i perquè estiguin protegides, en igualtat de condicions amb les altres, contra el treball forçós o obligatori.

Article 28. Nivell de vida adequat i protecció social

1. Els estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a un nivell de vida adequat per a elles i les seves famílies, en especial alimentació, vestit i habitatge adequats, i a la millora contínua de les seves condicions de vida, i prenen les mesures apropiades per protegir i promoure l'exercici d'aquest dret sense discriminació per motius de discapacitat.

2. Els estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a la protecció social i a gaudir d'aquest dret sense discriminació per motius de discapacitat, i prenen les mesures apropiades per protegir i promoure l'exercici d'aquest dret, incloent-hi les mesures destinades a:

- a) Assegurar l'accés de les persones amb discapacitat, en condicions d'igualtat, a serveis d'aigua potable i a serveis, aparells, accessoris i altres tipus d'assistència que responguin a les necessitats relacionades amb la seva discapacitat que siguin adequats i assequibles;
- b) Assegurar l'accés de les persones amb discapacitat, en particular les dones, les nenes i les persones grans amb discapacitat, a programes de protecció social i de reducció de la pobresa;
- c) Assegurar l'accés de les persones amb discapacitat i de les seves famílies que visquin en situacions de pobresa a l'assistència pública per sufragar les despeses relacionades amb la seva discapacitat, especialment les despeses per assegurar-los una formació, assessorament psicològic, assistència financera o serveis d'atenció temporals;
- d) Assegurar l'accés de les persones amb discapacitat a programes d'habitatges socials;
- e) Assegurar l'accés en igualtat de condicions de les persones amb discapacitat a programes i prestacions de jubilació.

Article 29. Participació en la vida política i pública

Els estats part garanteixen a les persones amb discapacitat els drets polítics i la possibilitat d'exercir-los en igualtat de condicions amb les altres, i es comprometen a:

- a) Assegurar que les persones amb discapacitat puguin participar plenament i efectivament en la vida política i pública en igualtat de condicions amb les altres, directament o a través de representants lliurement elegits, especialment que tinguin el dret i la possibilitat de votar i ser elegides, i a aquest efecte els estats part, entre altres mesures:
 - i) Vetllen perquè els procediments, les instal·lacions i els materials electorals siguin adequats, accessibles i fàcils d'entendre i utilitzar;
 - ii) Protegeixen el dret de les persones amb discapacitat a emetre el seu vot en secret i sense intimidació en eleccions i referèndums públics, i a presentar-se a les eleccions, exercir efectivament càrrecs electes i ocupar funcions públiques a tots els nivells de l'estat, i faciliten, si escau, l'ús de tecnologies de suport i noves tecnologies;
 - iii) Garanteixen la lliure expressió de la voluntat de les persones amb discapacitat com a electors, i a aquesta fi, quan sigui necessari i a petició d'elles, els permeten que una persona de la seva elecció els presti assistència per votar;
- b) Promoure activament un entorn en el qual les persones amb discapacitat puguin participar plenament i efectivament en la direcció dels afers públics, sense discriminació i en igualtat de condicions amb les altres, i fomentar la seva participació en els afers públics mitjançant, especialment:
 - i) La seva participació en organitzacions no governamentals i associacions relacionades amb la vida pública i política del país, i en les activitats i l'administració dels partits polítics;
 - ii) La constitució d'organitzacions de persones amb discapacitat que representin aquestes persones en l'àmbit internacional, nacional, regional i local, i la seva incorporació a aquestes organitzacions.

Article 30. Participació en la vida cultural i recreativa, l'oci i l'esport

1. Els estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a participar, en igualtat de condicions amb les altres, en la vida cultural, i prenen totes les mesures apropiades per assegurar que les persones amb discapacitat:

- a) Tinguin accés als productes culturals en formats accessibles;
- b) Tinguin accés a les emissions de televisió, pel·lícules, teatre i altres activitats culturals en formats accessibles;
- c) Tinguin accés a llocs on s'ofereixin activitats culturals, com ara teatres, museus, cinemes, biblioteques i serveis turístics i, en la mesura que es pugui, tinguin accés als monuments i els llocs d'importància cultural nacional.

2. Els estats part prenen les mesures apropiades perquè les persones amb discapacitat tinguin la possibilitat de desenvolupar i realitzar el seu potencial creatiu, artístic i intel·lectual, no només en el seu propi interès, sinó també per a l'enriquiment de la societat.
3. Els estats part prenen totes les mesures apropiades, de conformitat amb el dret internacional, a fi d'assegurar que les lleis de protecció dels drets de propietat intel·lectual no constitueixin un obstacle excessiu o discriminatori per a l'accés de les persones amb discapacitat als productes culturals.
4. Les persones amb discapacitat tenen dret, en igualtat de condicions amb les altres, al reconeixement i el suport de la seva identitat cultural i lingüística específica, incloent-hi el llenguatge de signes i la cultura dels sords.
5. A fi que les persones amb discapacitat puguin participar en igualtat de condicions amb les altres en activitats recreatives, de lleure i esportives, els estats part prenen les mesures apropiades per:
 - a) Encoratjar i promoure la participació, en la mesura que es pugui, de les persones amb discapacitat en les activitats esportives generals a tots els nivells;
 - b) Assegurar que les persones amb discapacitat tinguin la possibilitat d'organitzar i desenvolupar activitats esportives
 - c) Assegurar que les persones amb discapacitat tinguin accés a les instal·lacions on tenen lloc les activitats esportives, recreatives i turístiques;
 - d) Assegurar que els infants discapacitats puguin participar, en igualtat de condicions amb els altres infants, en activitats lúdiques, recreatives, de lleure i esportives, incloent-hi les que es duguin a terme dins del sistema escolar;
 - e) Assegurar que les persones amb discapacitat tinguin accés als serveis de persones i organismes que organitzen activitats recreatives, turístiques, de lleure i esportives.

Article 31. Estadístiques i recollida de dades

1. Els estats part es comprometen a recollir informacions adequades, incloent-hi dades estadístiques i resultats d'investigacions, que els permetin formular i aplicar polítiques a fi de donar efecte a aquest Conveni. Els processos de recollida i conservació d'aquesta informació respecten:
 - a) Les garanties legals, incloent-hi les que es deriven de la legislació sobre la protecció de dades, a fi d'assegurar la confidencialitat i el respecte de la vida privada de les persones amb discapacitat;
 - b) Les normes acceptades internacionalment per protegir els drets humans i les llibertats fonamentals, i els principis ètics que regeixen la recollida i la utilització de les estadístiques.
2. La informació recollida de conformitat amb aquest article es desglossa, si escau, i s'utilitza com a ajuda per avaluar el compliment per part dels estats part de les seves obligacions conforme a aquest Conveni, així com per identificar i eliminar els obstacles a què s'enfronten les persones amb discapacitat en l'exercici dels seus drets.
3. Els estats part tenen la responsabilitat de difondre aquestes estadístiques per tal que siguin accessibles per a les persones amb discapacitat i altres persones.

Article 32. Cooperació internacional

1. Els estats part reconeixen la importància de la cooperació internacional i la seva promoció, en suport dels esforços en l'àmbit nacional per fer efectius l'objecte i les finalitats d'aquest Conveni, i prenen les mesures apropiades i efectives a aquest efecte, entre els mateixos estats i, si escau, en partenariat amb les organitzacions internacionals i regionals competents i la societat civil, en particular les organitzacions de persones amb discapacitat. Els estats part poden prendre mesures especialment destinades a:
 - a) Vetllar perquè la cooperació internacional, incloent-hi els programes internacionals de desenvolupament, tingui en compte les persones amb discapacitat i els sigui accessible;

- b) Facilitar i donar suport al reforçament de la capacitat, especialment intercanviant i compartint informació, experiències, programes de formació i pràctiques de referència;
- c) Facilitar la cooperació en la investigació i l'accés als coneixements científics i tècnics;
- d) Proporcionar, si escau, assistència tècnica i ajuda econòmica, fins i tot facilitant l'accés a tecnologies accessibles i d'assistència i compartint aquestes tecnologies, i mitjançant la seva transferència.

2. Les disposicions d'aquest article s'apliquen sense perjudici de les obligacions que incumbeixen a cada estat part en virtut d'aquest Conveni.

Article 33. *Aplicació i seguiment en l'àmbit nacional*

1. Els estats part, de conformitat amb el seu sistema organitzatiu, designen un o diversos punts de contacte per a les qüestions relatives a l'aplicació d'aquest Conveni i consideren detingudament la possibilitat de crear o designar, en el si de la seva administració, un dispositiu de coordinació que s'encarregui de facilitar les accions relacionades amb la seva aplicació en els diferents sectors i a diferents nivells.

2. Els estats part, de conformitat amb els seus ordenaments jurídics i administratius, mantenen, reforcen, designen o creen, a escala nacional, un dispositiu que consti d'un o diversos mecanismes independents, segons convingui, per promoure, protegir i supervisar l'aplicació d'aquest Conveni. En designar o crear aquest mecanisme, els estats part tenen en compte els principis aplicables a l'estatut i el funcionament de les institucions nacionals de protecció i promoció dels drets humans.

3. La societat civil, i en particular les persones amb discapacitat i les organitzacions que les representen, s'integra i participa plenament en el procés de seguiment.

Article 34. *Comitè sobre els drets de les persones amb discapacitat*

1. Es crea un Comitè sobre els Drets de les Persones Amb discapacitat (en endavant, "el Comitè"), que s'ocupa de les funcions definides a continuació.

2. El Comitè consta, en el moment de l'entrada en vigor d'aquest Conveni, de dotze experts. Quan el Conveni obtingui seixanta ratificacions o adhesions addicionals, la composició del Comitè s'incrementarà en sis membres més, amb la qual cosa arribarà a la composició màxima de divuit membres.

3. Els membres del Comitè ho són a títol personal i són persones d'una gran integritat moral i reconeguda competència i experiència en l'àmbit en què s'aplica aquest Conveni. Es convida els estats part, quan designin els seus candidats, a tenir degudament en compte la disposició de l'apartat 3 de l'article 4 d'aquest Conveni.

4. Els membres del Comitè són elegits pels estats part, tenint en compte els principis de distribució geogràfica equitativa, la representació de les diferents formes de civilització i els principals ordenaments jurídics, una representació de sexe equilibrada i la participació d'experts amb discapacitat.

5. Els membres del Comitè s'elegeixen mitjançant el vot secret a partir d'una llista de candidats designats pels estats part d'entre els seus nacionals en les reunions de la Conferència dels estats part. En aquestes reunions, en les quals el quòrum està constituït per dos terços dels estats part, els candidats elegits per al Comitè són els que obtenen el nombre més gran de vots i una majoria absoluta de vots dels representants dels estats part presents i votants.

6. L'elecció inicial tindrà lloc en un termini de sis mesos a partir de la data d'entrada en vigor d'aquest Conveni. Almenys quatre mesos abans de la data de cada elecció, el secretari general de les Nacions Unides invitarà per escrit els estats part perquè presentin els seus candidats en un termini de dos mesos. El secretari general prepararà després una llista en la qual figuraran, per ordre alfabètic, els candidats així proposats, amb indicació dels estats part que els hagin proposat, i la comunicarà als estats part en aquest Conveni.

7. Els membres del Comitè s'elegeixen per quatre anys. Poden ser reelegits un cop. No obstant això, el mandat de sis dels membres elegits en la primera elecció expira al cap de dos anys; immediatament després de la primera elecció, els noms d'aquests sis membres seran trets a la sort pel president de la reunió a què fa referència l'apartat 7 d'aquest article.

8. L'elecció dels altres sis membres del Comitè es farà amb motiu de les eleccions ordinàries, de conformitat amb les disposicions d'aquest article.

9. En el cas de defunció o dimissió d'un membre del Comitè, o si per alguna altra causa un membre declara que no pot continuar exercint les seves funcions, l'estat part que va presentar la seva candidatura ha de nomenar un altre expert que posseeixi les qualificacions i reuneixi les condicions que esmenten les disposicions pertinents d'aquest article per ocupar el lloc vacant fins a l'expiració del mandat.

10. El Comitè adopta el seu reglament intern.

11. El secretari general de l'Organització de les Nacions Unides posa a la disposició del Comitè el personal i els mitjans materials que siguin necessaris per acomplir d'una manera efectiva les funcions del Comitè en virtut d'aquest Conveni, i convoca la seva primera reunió.

12. Amb l'aprovació de l'Assemblea General de les Nacions Unides, els membres del Comitè perceben emoluments a càrrec dels recursos de l'Organització de les Nacions Unides en les condicions que fixi l'Assemblea General, tenint en compte la importància de les funcions del Comitè.

13. Els membres del Comitè es beneficien de les facilitats, els privilegis i les immunitats que es concedeixen als experts que realitzen missions per a les Nacions Unides, de conformitat amb el que disposen les seccions pertinents del Conveni sobre els privilegis i les immunitats de les Nacions Unides.

Article 35. *Informes dels estats part*

1. Cada estat part presenta al Comitè, mitjançant el secretari general de les Nacions Unides, un informe detallat sobre les mesures que hagi adoptat per complir les seves obligacions en virtut d'aquest Conveni i sobre els progressos realitzats a aquest efecte en el termini de dos anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquest Conveni en l'estat part corresponent.

2. Posteriorment, els estats part presenten informes complementaris almenys cada quatre anys, i tots els informes que sol·liciti el Comitè.

3. El Comitè adopta, si escau, les directrius relatives al contingut dels informes.

4. Els estats part que han presentat un informe inicial detallat al Comitè no han de repetir, en els seus informes posteriors, la informació prèviament facilitada. Es convida els estats part que, quan preparin informes per al Comitè, ho facin mitjançant un procediment obert i transparent i tinguin en compte degudament el que disposa l'apartat 3 de l'article 4 d'aquest Conveni.

5. Els informes poden indicar els factors i les dificultats que afecten el compliment de les obligacions establertes per aquest Conveni.

Article 36. *Examen dels informes*

1. El Comitè examina tots els informes, fa els suggeriments i les recomanacions de caràcter general que estimi oportuns respecte als informes i els remet a l'estat part corresponent. Aquest estat part pot respondre enviant al Comitè tota la informació que consideri útil. El Comitè pot sol·licitar als estats part informació complementària relativa a l'aplicació d'aquest Conveni.

2. Si un estat part es demora considerablement en la presentació d'un informe, el Comitè pot notificar-li la necessitat d'examinar l'aplicació d'aquest Conveni en el dit estat part, sobre la base d'una informació fiable que el Comitè tingui a la seva disposició, llevat que l'informe pertinent no li sigui presentat en un termini de tres mesos des de la notificació. El Comitè convidarà l'estat part interessat a participar en aquest examen. Si l'estat part respon presentant el seu informe, s'aplicaran les disposicions de l'apartat 1 d'aquest article.

3. El secretari general de l'Organització de les Nacions Unides comunica els informes a tots els estats part.

4. Els estats part donen una àmplia difusió pública als seus informes als seus propis països i faciliten l'accés del públic als suggeriments i les recomanacions generals a què han donat lloc.

5. El Comitè transmet, si ho considera necessari, a les agències especialitzades, els fons i els programes de les Nacions Unides, així com a altres òrgans competents, els informes dels estats part que contenen una sol·licitud o que indiquen una necessitat d'assessorament o assistència tècnica, acompanyats, si escau, de les seves observacions i recomanacions sobre aquesta sol·licitud o indicació, a fi de poder ser respost.

Article 37. Cooperació entre els estats part i el Comitè

1. Els estats part cooperen amb el Comitè i ajuden els seus membres a complir el seu mandat.
2. En la seva relació amb els estats part, el Comitè prendrà degudament en consideració els mitjans per reforçar la capacitat nacional a l'hora d'aplicar aquest Conveni, especialment mitjançant la cooperació internacional.

Article 38. Relació del Comitè amb altres òrgans

Per promoure l'aplicació efectiva d'aquest Conveni i encoratjar la cooperació internacional en l'àmbit del Conveni:

- a) Les agències especialitzades i altres òrgans de les Nacions Unides tenen dret a fer-se representar en l'examen de l'aplicació de les disposicions d'aquest Conveni que entrin dins el seu mandat. El Comitè pot convidar també les agències especialitzades i altres òrgans que consideri apropiats per proporcionar assessorament especialitzat sobre l'aplicació del Conveni en els àmbits que corresponguin als seus mandats respectius. El Comitè pot convidar les agències especialitzades i altres òrgans de les Nacions Unides a presentar-li informes sobre l'aplicació del Conveni en els sectors que corresponguin al seu àmbit d'activitat;
- b) En exercici del seu mandat, el Comitè consulta, segons ho consideri oportú, altres òrgans pertinents creats pels tractats internacionals relatius als drets humans, per tal de garantir la coherència de les seves directrius en matèria d'elaboració d'informes, suggeriments i recomanacions generals respectives i evitar la duplicació i la superposició de tasques en l'exercici de les seves funcions.

Article 39. Informe del Comitè

El Comitè informa cada dos anys l'Assemblea General i el Consell econòmic i social sobre les seves activitats i pot fer suggeriments i recomanacions de caràcter general basats en l'examen dels informes i les dades rebudes dels estats part. Aquests suggeriments i recomanacions de caràcter general s'inclouen en l'informe del Comitè, acompanyats, si escau, de les observacions dels estats part.

Article 40. Conferència dels estats part

1. Els estats part es reuneixen regularment en una Conferència dels estats part per examinar qualsevol assumpte relatiu a l'aplicació d'aquest Conveni.
2. El secretari general de l'Organització de les Nacions Unides convocarà la Conferència dels estats part en un termini màxim de sis mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquest Conveni. Les reunions posteriors seran convocades cada dos anys pel secretari general o quan ho decideixi la Conferència dels estats part.

Article 41. Dipositari

El Secretari General de l'Organització de les Nacions Unides és el dipositari d'aquest Conveni.

Article 42. Signatura

Aquest Conveni està obert a la signatura de tots els estats i les organitzacions d'integració regional a la seu de l'Organització de les Nacions Unides, a Nova York, a partir del 30 de març del 2007.

Article 43. Consentiment a obligar-se

Aquest Conveni se sotmet a la ratificació dels estats signataris i a la confirmació oficial de les organitzacions d'integració regional que l'hagin signat. Estarà obert a l'adhesió de qualsevol estat o organització d'integració regional que no l'hagi signat.

Article 44. *Organitzacions d'integració regional*

1. Per "organització d'integració regional" s'entén una organització constituïda per estats sobirans d'una regió determinada a la qual els seus estats membres han transferit les competències respecte de les qüestions que regeix aquest Conveni. Aquestes organitzacions indiquen, en els seus instruments de confirmació formal o adhesió, l'abast de la seva competència en les qüestions que regeix aquest Conveni. Posteriorment, notifiquen al dipositari qualsevol modificació substancial de l'àmbit de la seva competència.

2. En aquest Conveni, les referències als "estats part" s'apliquen a aquestes organitzacions dins el límit de la seva competència.

3. A l'efecte de l'apartat 1 de l'article 4/ i els apartats 2 i 3 de l'article 47 d'aquest Conveni, no es té en compte cap instrument dipositat per una organització d'integració regional.

4. Les organitzacions d'integració regional, en els àmbits que siguin de la seva competència, per exercir el seu dret de vot en la Conferència dels estats part, disposen d'un nombre de vots igual al nombre dels seus estats membres que siguin part en aquest Conveni. Aquestes organitzacions no exerceixen el seu dret de vot si els seus estats membres exerceixen el seu, i viceversa.

Article 45. *Entrada en vigor*

1. Aquest Conveni entrarà en vigor el trentè dia a partir de la data en què hagi estat dipositat el vintè instrument de ratificació o adhesió.

2. Per cadascun dels estats o organitzacions d'integració regional que ratifiqui o confirmi formalment aquest Conveni, o que s'hi adhereixi després del dipòsit del vintè instrument de ratificació o adhesió, el Conveni entrarà en vigor el trentè dia a partir de la data en què aquest estat o organització hagi dipositat el seu instrument de ratificació, adhesió o confirmació formal.

Article 46. *Reserves*

1. No es permeten les reserves que siguin incompatibles amb l'objecte i la finalitat d'aquest Conveni.

2. Les reserves poden ser retirades en qualsevol moment.

Article 47. *Esmenes*

1. Qualsevol estat part pot proposar una esmena a aquest Conveni i presentar-la al secretari general de l'Organització de les Nacions Unides. El secretari general comunica les esmenes proposades als estats part, i els demana que li notifiquin si desitgen que es convoqui una Conferència dels estats part amb la finalitat d'examinar les propostes i pronunciar-s'hi. Si, dins els quatre mesos següents a la data d'aquesta notificació, almenys un terç dels estats part es pronuncia a favor de la convocatòria de la Conferència, el secretari general la convoca sota els auspicis de l'Organització de les Nacions Unides. Qualsevol esmena adoptada per una majoria dels dos terços dels estats part presents i votants se sotmet a l'Assemblea General de les Nacions Unides perquè sigui aprovada i, posteriorment, a tots els estats part perquè l'acceptin.

2. Qualsevol esmena adoptada i aprovada de conformitat amb l'apartat 1 d'aquest article entra en vigor el trentè dia a partir de la data en què el nombre d'instruments d'acceptació dipositats arribi als dos terços del nombre d'estats part que hi havia en la data d'adopció de l'esmena. Posteriorment, l'esmena entrarà en vigor per a qualsevol estat part el trentè dia en què aquest estat hagi dipositat el seu instrument d'acceptació. L'esmena només és vinculant per als estats part que l'han acceptada.

3. Si la Conferència dels estats part així ho decideix per consens, una esmena adoptada i aprovada de conformitat amb l'apartat 1 d'aquest article que guardi relació exclusivament amb els articles 34, 38, 39 i 40 entra en vigor per a tots els estats part el trentè dia a partir de la data en què el nombre d'instruments d'acceptació dipositats arribi als dos terços del nombre d'estats part que hi havia el dia de l'adopció de l'esmena.

Article 48. Denúncia

Qualsevol estat part pot denunciar aquest Conveni mitjançant una notificació per escrit dirigida al secretari general de l'Organització de les Nacions Unides. La denúncia tindrà efecte un any després de la data en què el secretari general hagi rebut la notificació.

Article 49. Format accessible

El text d'aquest Conveni es difondrà en formats accessibles.

Article 50. Textos fefaents

Els textos en anglès, àrab, xinès, espanyol, francès i rus d'aquest Conveni són igualment fefaents.

En testimoni, de la qual cosa, els plenipotenciaris sotasignats, degudament habilitats pels seus governs respectius, han signat aquest Conveni."

Protocol opcional al Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat

Els estats part aquest Protocol van acordar el següent:

Article 1

1. Qualsevol estat part en aquest Protocol ("estat part") reconeix que el Comitè dels Drets de les Persones amb Discapacitat ("el Comitè") té competència per rebre i examinar les comunicacions presentades per individus o grups d'individus o en nom d'individus o grups d'individus sota la seva jurisdicció que assegurin haver estat víctimes d'una violació de les disposicions del Conveni per part de l'estat part esmentat.

2. El Comitè no rebrà cap comunicació sobre un estat part signant del Conveni que no sigui part d'aquest Protocol.

Article 2

El Comitè declara inadmissible qualsevol comunicació:

- a) Anònima;
- b) Que constitueixi un abús del dret de presentar les comunicacions esmentades o sigui incompatible amb les disposicions del Conveni;
- c) Que tingui relació amb una qüestió que ja hagi examinat o que ja hagi estat examinada o que estigui en procés d'examen davant d'una altra instància internacional d'investigació o de reglament;
- d) En relació amb la qual no s'hagin exhaurit tots els recursos interns disponibles, tret que el procediment de recurs excedeixi els terminis raonables o que sigui improbable que el demandant obtingui reparació per aquest mitjà;
- e) que resulti manifestament mal fundada o insuficientment motivada;
- o
- f) que es refereixi a fets anteriors a la data d'entrada en vigor d'aquest Protocol pel que fa a l'estat part interessat, tret que els fets esmentats persisteixin després d'aquella data.

Article 3

Amb reserva de les disposicions de l'article 2 d'aquest Protocol, el Comitè notificarà de manera confidencial a l'estat part interessat qualsevol comunicació que rebí. L'estat part interessat enviarà per escrit al Comitè, en un termini de sis mesos, les explicacions o declaracions que aclareixen la qüestió i indicarà les mesures que podria haver pres per solucionar la situació.

Article 4

1. Després de rebre una comunicació i abans de prendre qualsevol decisió sobre el fons, el Comitè pot sotmetre en qualsevol moment a l'estat part interessat una petició urgent perquè adopti les mesures provisionals necessàries per evitar que es causi un dany irreparable a les víctimes de la presumpta violació.
2. El fet d'exercir la facultat concedida per l'apartat 1 d'aquest article no afecta les decisions del Comitè sobre l'admissibilitat o el fons de la comunicació.

Article 5

El Comitè examinarà a porta tancada les comunicacions que rebi en virtut d'aquest Protocol. Després d'haver examinat una comunicació, el Comitè transmetrà els seus suggeriments i possibles recomanacions a l'estat part interessat i a la persona sol·licitant.

Article 6

1. Si el Comitè s'assabenta, per mitjà d'informacions creïbles, del fet que un estat part atempta greument o sistemàticament contra els drets enunciats en el Conveni, comunicarà a l'estat esmentat les informacions enviades a la seva atenció i el convidarà a presentar observacions en aquest sentit.
2. El Comitè, basant-se en les possibles observacions formulades per l'estat part interessat, així com en altra informació creïble de la qual disposi, pot encarregar a un o diversos dels seus membres que efectui una investigació i li lliuri sense demora els resultats obtinguts. Aquesta investigació pot implicar, quan això estigui justificat i amb l'acord de l'estat part, una visita al territori d'aquest estat.
3. Després d'haver estudiat els resultats de la investigació, el Comitè els comunicarà a l'estat part interessat, acompanyats, si escau, d'algunes observacions i recomanacions.
4. Després d'haver estat informat dels resultats de la investigació i de les observacions i recomanacions del Comitè, l'estat part li presentarà les seves observacions en un termini de sis mesos.
5. La investigació mantindrà un caràcter confidencial i es demanarà la cooperació de l'estat part durant totes les fases del procés.

Article 7

1. El Comitè pot convidar l'estat part interessat a incloure, en l'informe que ha de presentar d'acord amb l'article 3/ del Conveni, precisions sobre les mesures que hagi pres a conseqüència d'una investigació efectuada en virtut de l'article 6 d'aquest Protocol.
2. Un cop exhaurit el termini de sis mesos assenyalat a l'apartat 4 de l'article 6, el Comitè pot, si escau, convidar l'estat part interessat a informar-lo sobre les mesures que hagi pres a conseqüència de la investigació.

Article 8

Qualsevol estat part pot, en el moment en què signi o ratifiqui aquest Protocol o s'hi adhereixi, declarar que no reconeix al Comitè la competència que li confereixen els articles 6 i 7.

Article 9

El Secretari General de l'Organització de les Nacions Unides és el dipositari d'aquest Protocol.

Article 10

Aquest Protocol resta obert a la signatura dels estats i de les organitzacions d'integració regional que van signar el Conveni, a la seu de l'Organització de les Nacions Unides a Nova York, a partir del 30 de març del 2007.

Article 11

Aquest Protocol resta sotmès a la ratificació dels estats que el van signar i van ratificar el Conveni o s'hi van adherir. Ha de ser confirmat formalment per les organitzacions d'integració regional que el van signar i que van confirmar formalment el Conveni o s'hi van adherir. Restarà obert a l'adhesió de qualsevol estat o organització d'integració regional que hagi ratificat o confirmat formalment el Conveni o que s'hi hagi adherit, però que no hagi signat el Protocol.

Article 12

1. Per "organització d'integració regional" s'entén qualsevol organització constituïda per estats sobirans d'una regió donada, a la qual els seus estats membres hagin transferit competències sobre els temes regulats pel Conveni i aquest Protocol. En els seus instruments de confirmació formal o d'adhesió, aquestes organitzacions indicaran el seu grau de competència sobre els temes regulats pel Conveni i aquest Protocol. Si convé notificaran al dipositari qualsevol modificació substancial del seu grau de competència.

2. En aquest Protocol, les referències als "estats part" s'apliquen a aquestes organitzacions en la mesura de les seves competències.

3. Pel que fa a les mencions de l'apartat 1 de l'article 13 i de l'apartat 2 de l'article 17 d'aquest Protocol, no es tindran en compte els instruments dipositats per les organitzacions d'integració regional.

4. Les organitzacions d'integració regional disposen, per exercir el seu dret de vot a la reunió dels estats part en els temes que depenen de la seva competència, d'un nombre de vots igual al total dels seus estats membres que siguin part d'aquest Protocol. No exerciran el seu dret de vot si els seus estats membres exerceixen el seu i a l'inrevés.

Article 13

1. A reserva de l'entrada en vigor del Conveni, aquest Protocol entrarà en vigor el trentè dia després del dipòsit del desè instrument de ratificació o d'adhesió.

2. Pel que fa als estats o a les organitzacions d'integració regional que ratifiquin o confirmin formalment aquest Protocol o s'hi adhereixin després del dipòsit del desè instrument de ratificació o d'adhesió, el Protocol entrarà en vigor el trentè dia després del dipòsit per part d'aquest estat o d'aquesta organització del seu instrument de ratificació, d'adhesió o de confirmació formal.

Article 14

1. No s'admetran les reserves incompatibles amb l'objecte i la finalitat d'aquest Protocol.

2. Les reserves es podran retirar en qualsevol moment.

Article 15

1. Qualsevol estat part pot proposar una esmena a aquest Protocol i enviar-la al secretari general de l'Organització de les Nacions Unides. El secretari general comunicarà les propostes d'esmena als estats part i els demanarà que li comuniquin si estan a favor de la convocatòria d'una reunió dels estats part amb vista a examinar aquestes propostes i pronunciar-s'hi. Si en un termini de quatre mesos després de la data d'aquesta comunicació almenys un terç dels estats part es pronuncia a favor de la convocatòria de tal reunió, el secretari general convocarà la reunió sota els auspicis de l'Organització de les Nacions Unides. Qualsevol esmena adoptada per una majoria de dos terços dels estats part presents i votants se sotmetrà a l'aprovació de l'Assemblea general de les Nacions Unides i, després, a l'acceptació de tots els estats part.

2. Qualsevol esmena adoptada i aprovada segons s'estableix a l'apartat 1 d'aquest article entrarà en vigor el trentè dia després de la data en què el nombre d'instruments d'acceptació dipositats arribi als dos terços del nombre dels estats part a la data de la seva adopció. Més tard, l'esmena entrarà en vigor per a cada estat parts el trentè dia després del dipòsit per part d'aquest estat del seu instrument d'acceptació. L'esmena només vincula els estats part que l'hagin acceptada.

Article 16

Qualsevol estat part pot denunciar aquest Protocol mitjançant una notificació escrita adreçada al secretari general de l'Organització de les Nacions Unides. La denúncia entrarà en vigor un any després de la data a la qual el secretari general hagi rebut la notificació.

Article 17

El text d'aquest Protocol es difondrà en formats accessibles.

Article 18

Les versions anglesa, àrab, xinesa, espanyola, francesa i russa d'aquest Protocol són igualment fefaents.

En virtut de tot el que s'ha esmentat, els plenipotenciaris sota-signats, degudament habilitats pels seus governs respectius, han signat aquest Protocol."

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 7 d'octubre del 2026

Imma Tor Faus
Ministra d'Afers Exteriors